

Nieuwsbrief

Inhoud

Van de voorzitter	1
Studiedag 7 april	1
Documentaire	2
<i>Word toch katholiek</i>	2
Open Studiedag 1	3
Democratie in Europa	4
Correspondentie	5
Stichting Present	5
KVG Limburg	6
Wetenswaardig	6

Secretariaat Unie NKV
Emmaplein 19 A
5211 VZ 's-Hertogenbosch
Tel: (073) 69 21 317
Fax: (073) 69 21 322
E-mail: unienkv@knr.nl
Website: www.unienkv.nl

Van de voorzitter

Dit is de eerste nieuwsbrief van het jaar 2010. Het zijn van die doodoeners maar het is haast niet te geloven dat we al weer in de lentemaand maart zijn aangeland. We hebben een strenge winter achter de rug en alle kou en narigheid is nog steeds niet verdwenen. Toch zit de lente in de lucht en de eerste krokussen steken hun kop al weer boven de grond uit.

Dat geldt ook voor de politieke partijen die heel hard campagne hebben gevoerd in onze steden en dorpen om de gunst van de kiezer te winnen. Het was zeer verwarrend dat tegelijkertijd het kabinet omviel. Vernieuwing, verandering, verbetering, saamhorigheid en omzien naar elkaar en vooral meepraten over alles wat ons bezig houdt, dat is ons door iedereen beloofd. Voor iemand zijn of tegen iemand, de baas spelen over wat je wel of niet op je hoofd mag hebben, mensen uitsluiten of erbij betrekken. Angst kweken of juist de goede eigenschappen van mensen extra stimuleren en bij elkaar brengen en daarbij respect en ruimte maken voor leven en welzijn in onze veelkleurige samenleving. Het lijkt wel of we de weg kwijt zijn en niet alleen in de politiek maar ook in de kerk spelen problemen als deze een cruciale rol. Ook in de kerk is er onbegrip en verwarring over de vraag wie wij zijn en wie we mogen zijn. De kerk moet ons christelijke gedachtegoed uitdragen wat uitgaat van liefde, vergeving, naastenliefde, respect en begrip voor elkaar ongeacht man, vrouw, religie of seksualiteit. Maar al deze problemen scherpen ons ook en geven ons kracht om te kunnen werken met enthousiasme aan alles waar wij als Unie-vrouwen en -mannen voor staan.

Laat het voor ons allemaal een mooie en inspirerende lente worden in vele opzichten.

Evelien Blom

Studiedag 'Katholiek èn mediageniek'

Woensdag 7 april 2010

'Dit wordt een dag voor alle katholieke vrouwen', zegt Leny Boere uit de voorbereidingsgroep. Juist nu is het nodig om na te denken over de identiteit van onszelf en onze organisaties.

Uitspraken en beslissingen vanuit de katholieke hiërarchie krijgen dikwijls negatieve media-aandacht. Heeft dat gevolgen voor de belangstelling van de pers voor katholieke (vrouwen)organisaties? Hoe 'mediageniek' moet uw organisatie zijn om haar activiteiten onder de aandacht te brengen van een groter publiek?

Andante, de Europese Alliantie van katholieke vrouwenorganisaties, heeft in juli 2009 een media-training verzorgd in Hoddesdon,

Engeland. De Unie NKV wil voor Nederlandse vrouwenorganisaties een soortgelijke training verzorgen.

Monic Slingerland zal de dag openen met een prikkelende lezing en in gesprek gaan met het publiek. Monic Slingerland is eindredactrice bij het dagblad *Trouw* en schreef onder andere het inspirerende boek *Word toch katholiek* (2003). Zij wijst erop dat communicatie gaat over inhoud.

Aansluitend zijn er workshops over beeldvorming, nieuwe media en taal. In de workshops worden vragen besproken als: Wat is de inhoud van mijn organisatie? Hoe kijken anderen naar mijn organisatie, en hoe wil ik dat anderen mijn organisatie zien? Wie wil ik

bereiken en wat moet ik waarvoor gebruiken?

Franneke Hoeks (Zinstreling, onderneming voor communicatie en inspiratie) zal zich richten op de nieuwe communicatiemiddelen: websites, digitale netwerken, twitter. Vragen zijn dan: wat moet ik waarvoor gebruiken op internet? Hoe kritisch kijk ik naar de informatie die ik op internet vind?

Felicia Dekkers (Bureau Beeldzin) weet als geen ander de betekenis van beelden duidelijk te maken. Zij leert kritisch te kijken naar de beelden die worden gebruikt, en ook zelf beelden te kiezen bij de boodschap die een organisatie wil uitdragen.

In de workshop over taal zal worden stilgestaan bij vragen als:

Wat schrijf je in een persbericht? Wat zeg je als je een journalist opbelt? Hoe kun je een verslag maken van een bijeenkomst?

Meer gegevens

Plaats en tijd: Mariënborg, St Janssingel 92 te 's-Hertogenbosch, tel (073) 680 1200, 10.00-15.00u. De jaarvergadering begint om 15.15u.

Informatie en aanmelding: unienkv@knr.nl of (0475) 488 790. Aanmelden bij tel. (073) 692 13 17 (E. Op 't Hoog), unienkv@knr.nl, of Unie NKV, Emmapplein 19a, 5211 VZ 's-Hertogenbosch, met vermelding van adresgegevens en eerste en tweede voorkeur voor de workshop. De workshopindeling vindt plaats op grond van voorkeur, ruimte en organisatie. *Kosten:* € 5 voor leden van een aangesloten organisatie, € 7,50 voor anderen.

Documentaire over de Kleine Zusters van de H Joseph

In de filmzaal van het Schunck Glaspaleis presenteerde de orde van de Kleine Zusters van de H. Joseph op 4 februari een documentaire over hun orde. Zuster Esther Geertsma, provinciaal overste, lichtte in haar welkomstwoordje toe, waarom deze film is gemaakt.

scheppen. Zij heeft authentieke historische opnames gemengd met portretten van zusters van nu. Gemeen hebben de zusters dat zij, in hun tijd, vorm gaven en geven, aan hun roeping. Een feestelijke gebeurtenis. Het oude klooster van de zusters is geschonken aan de gemeente en gaat onder andere dienst doen als

museum van de orde en als plek waar culturele manifestaties kunnen plaatsvinden. De film zal daar ook te bezichtigen zijn. Een bezoek aan Heerlen waard!

Liesbeth van Berlo-Leussink

Het dient als tijdsdocument, zeker nu door de vergrijzing van de orde, gesteld kan worden dat het eind van haar bestaan in zicht komt. Annemarie Strijbosch heeft een ontroerend beeld weten te

Recensie *Word toch katholiek*

Naar aanleiding van de studiedag van de Unie NKV op 7 april 2010 in 's-Hertogenbosch las Leny Boere het boek Word toch katholiek (2003) van Monic Slingerland, eindredactrice bij het dagblad Trouw.

Op de kaft wordt het boek aangekondigd als een 'praktische handreiking bij een innerlijk proces'. *Word toch katholiek* is een pleidooi van een gereformeerd opgegroeide vrouw. Het gaat over vier vrouwen en vier mannen van 25 tot 76 jaar die dezelfde gedachte hebben gehad: 'Ik wil katholiek worden'.

Op haar negentiende liet Monic Slingerland zich uitschrijven bij haar kerk. Dat geloof en die organisatie waren voor haar te bedacht. De verstandelijke woorden spraken haar gevoel niet meer aan; ze vond de diensten kaal. Haar interesse voor religie en kerk kon ze kwijt in haar werk als verslaggeefster en later chef redactie van dagblad Trouw. Door de week was ze daarmee bezig en op zondag hoefde het niet meer.

Toch ging ze iets missen en ze wist dat ze weer bij een geloofsgemeenschap wilde horen. Nadenkend en kijkend wat het meest bij haar paste, zei een vriendin haar: 'Waarom word je niet katholiek?' Katholiek wordt men niet om wierook en kaarsen. Men wordt het wel omdat er zulke aardige andere katholieken zijn waardoor zoiets als naastenliefde betekenis krijgt.

Maar niet alleen de blijheid van het katholieke geloof komt ter sprake. Schrijfster merkt op dat de katholieke kerk veel op haar geweten heeft. Een van de andere nieuwe katholieken vindt het wel erg pretentius, dat de leer van de Rooms-katholieke kerk en het morele onderricht eeuwigheidswaarde zouden hebben. De kerk mag meer vertrouwen op de Heilige Geest, want die is zo sterk: God blijft God.

Het is een bijzonder prettig boek om te lezen. Voor mij als katholiek van oorsprong is de rondleiding door het kerkgebouw heel herkenbaar, met de betekenis van het altaar, het tabernakel, de doopvont en het wijwatervat, maar ook het Maria-altaar en de rozenkrans.

Open studiedag 1: Ketters als moderne heiligen

Volksreligie en nieuwe religieuze bewegingen: vrouwendomeinen?

Hoewel zoiets als 'vrouwelijke religiositeit' niet bestaat, stelt Maaïke de Haardt op de eerste studiedag 'Ketters als moderne heiligen?' in haar lezing 'Oude en nieuwe heiligen: elementen voor cultuur- en religiekritiek?' dat juist vrouwen worden aangetrokken door volksreligiositeit en nieuwe religieuze bewegingen. Met volksreligiositeit wordt bedoeld: het geheel van opvattingen die verband houden met het 'sacrale', zonder dat van tevoren vast staat wat heilig is of moet zijn.

Van oudsher bepaalde de kerk wie 'heilig' was: voor het merendeel waren dat mannen. De dubbelzinnige manier waarop de kerk met de 'heiligheid' van vrouwen omging, wekte bij feministen wantrouwen. Bijvoorbeeld: Maria Goretti, als twaalfjarig meisje in 1902 doodgestoken door haar buurjongen, werd als kuisheids-ideaal voor meisjes en vrouwen in 1950 heilig verklaard. Haar berouwvolle moordenaar was daarbij aanwezig.

Maar wie bepaalt wat 'heilig' en 'voorbeeldig' is? En wat betekent de traditie van 'de heilige' voor ons, postmodernen? Bij het 'herlezen' van de geschiedenis gaan feministisch theologen op zoek naar vrouwelijke heiligen en vrouwelijke ketters als 'voorbeeldige' vrouwen. Uit hun levens blijken het tegendraadse mensen te zijn. Hun voorbeeldigheid heeft iets subversiefs.

In haar studie *Spitting at Dragons: Towards a Feminist Theology of Sainthood* stelt Elizabeth Stuart dat 'heiligen' juist door de gemeenschap, dus 'van onderop', het eerst als zodanig erkend worden. Hun levensbeschrijvingen zijn verhalen van mensen over mensen en over wat hun 'heiligheid' en spiritualiteit voor mensen betekent. Hun manier van leven roept ook altijd tegenstand op en betekent méér dan enkel een 'voorbeeldig leven'. Erkende heiligen dienen vaak als spiegel en legitimatie voor het

eigen leven. Maar uit het levensverhaal van Theresia van Lisieux blijkt dat zij ook Jeanne d'Arc zeer bewonderde, die als ketter op de brandstapel was geëindigd en pas in 1920 officieel heilig verklaard werd.

Vaak vormen de levens van heiligen een bron van inspiratie, vriendschap en steun. Ze kunnen worden gezien als teken van meervoudige incarnaties van het goddelijke. En zelfs als doden vormen ze een creatieve kracht.

Wat kunnen heiligenlevens in onze klinische, rationele tijd betekenen? Ze vormen een uitdaging om hier en nu na te denken over voorbeeldig 'religieus / spiritueel / moreel' leven. Het zijn verhalen over levende voorbeelden van altruïsme, generositeit, respect voor vreemden. In hun gewone menselijkheid representeren ze onverwacht het goddelijke en ondermijnen zo de iconen en idolen van onze tijd. Als concrete modellen voor de postmoderne moraal zijn ze waardevol. Van Simone de Beauvoir is bekend dat ze heiligenlevens las. Ook in seculiere kringen is verlangen naar heilheid. En als randfiguren van de kerk bieden heiligen en ketters een nieuwe visie op de middeleeuwen, op een andere manier van leven en op gender.

Ketterse vrouwen zijn zeldzaam

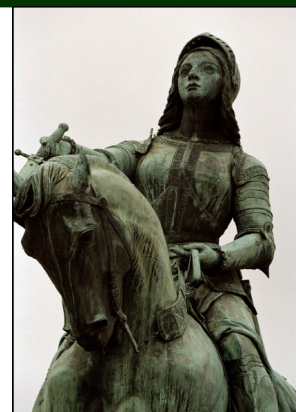
Onder de titel 'Ketters en heilige vrouwen; de twee kanten van een medaille' plaatst Daniela Mueller het onderwerp in historisch perspectief. In de christelijke kerk van de middeleeuwen valt op dat ketterse vrouwen zeldzaam zijn. Voor mannen met een van het kerkelijk kader afwijkende mening was/is ketter een eretitel. Vrouwen werden meestal als heks veroordeeld en daarna verbrand. Twee voorbeelden uit de middeleeuwen van vrouwen die hun eigen plaats bepaalden in theologisch-maatschappelijke discussies, zijn Wilhelma van Milaan (1248 – 1282) en Jeanne d'Arc (1412 – 1431).

OPEN STUDIEDAGEN 2010

De Catharina Halkes / Unie NKV Leerstoel Religie en Gender organiseert voor de elfde maal haar jaarlijkse drie studiedagen voor studenten en belangstellenden. Doel van de studiedagen is het in brede kring onder de aandacht brengen van actuele ontwikkelingen en thema's op het gebied van vrouwenstudies theologie en religiewetenschappen.

'Wat zich in vroeger tijden aandienende als een "nieuwe" of "afwijkende" religieuze beweging werd door de gevestigde godsdiensten met argwaan ontvangen en veelal als "ketters" of "heidens" weggezet, verjaagd of vervolgd. ...In onze tijd vinden we een hernieuwde belangstelling voor deze onbekende tradities, worden oude ketters nieuwe heiligen en oude stromingen nieuwe heilswegen.'

(informatiebrochure)

Jeanne d'Arc

Wilhelma, een Boheemse prinses, leidt vanaf 1271 in Milaan een voorbeeldig leven, is goed voor armen, geneest zieken, draagt de stigmata en heeft de reputatie van heiligheid als ze in 1282 sterft. Het volk vereert haar al gauw. Haar aanhangers zien in haar de mens geworden Heilige Geest. Al deze gegevens zijn alleen bekend uit de stukken van het proces dat de

kerkelijke rechtbank in 1300 tegen haar en haar aanhangers voert. Er volgt een postume veroordeling van Wilhelma, haar stoffelijke overschot wordt opgegraven en verbrand.

Jeanne d'Arc is een nationale Franse volksheilige, maar de 'historische' gegevens van haar levensverhaal komen uit de verslagen van het proces dat de Inquisitie tegen haar voerde. Na de bevrijding van Orléans (mei 1429) onder haar leiding, wordt ze in 1430 gearresteerd en aan de Engelsen uitgeleverd. In 1431 wordt ze aangeklaagd als heks en ketter: ze loopt immers in mannenkleden, noemt zich *la Pucelle d'Orléans* (de Maagd van Orléans) en *Fille de Dieu* (Dochter van God), en heeft influisteringen van 'stemmen' (Margaretha, Catharina en de aartsengel Michael). Veroordeeld tot de brandstapel sterft ze in Rouen in mei 1431. Haar as wordt in de Seine verstrooid. Al vijftientig jaar later wordt het proces herzien en nietig verklaard. De kerkelijke overheid verklaart deze tot de verbeelding sprekende volksheilige in 1920 heilig. Dan pas wordt de voormalige ketter volgens de criteria van anderen een 'heilige'.

Het middagprogramma 'Jeanne d'Arc: ketter en heilige' bestond uit filmfragmenten van vier verschillende versies van haar levensverhaal. Tussen 1895 en 1997 zijn er minstens acht films over haar gemaakt (zie www.youtube.com). De vertoonde fragmenten lieten de persoon van Jeanne d'Arc zien als icoon van zeer uiteenlopende en tegenstrijdige interpretaties en verbeeldingen.

Helmi van Stratum-van Beeck

Open studiedagen in Nijmegen: **26 maart en 21 mei 2010**. Informatie: Openstudiedagen@rs.ru.nl.

Democratie in Europa

Democratie... Wat is dat eigenlijk, verstaat iedereen daar hetzelfde onder, hoe werkt het in de verschillende Europese landen?

Dat zijn enkele vragen die tijdens de tweejaarlijkse Assemblee van Andante, de Europese Alliantie van katholieke vrouwenorganisaties aan de orde zullen komen.

Binnenkort is het weer zover: afgevaardigden van de 20 lid-organisaties van Andante komen van 15-18 april 2010 in Straatsburg bijeen voor hun Algemene Assemblee. De Assemblee is een combinatie van statutaire algemene ledenvergadering en daaraan voorafgaande studiedagen. Na onderwerpen als interreligieuze en interculturele dialoog, 'goed besturen' en omgaan met conflicten, en een *summer school* over mediatraining, komt dit keer een meer politiek thema aan de orde. Natuurlijk vormt Straatsburg – zetel van de Raad van Europa en het Europees Hof voor de Mensenrechten, bovendien iedere maand voor één week de zetel van het

Parlement van de Europese Unie – een prachtig decor om zoiets aan te pakken. Vrijwel alle Europese landen worden volgens een (min of meer) democratisch systeem geregeerd. De uitwerking ervan verschilt vaak nogal van land tot land, bijvoorbeeld in de manier waarop besluiten tot stand komen. Op de eerste dag zal dit in een forum en debat met politicae uit verschillende landen aan de orde komen.

De Britse ambassadrice bij de Raad van Europa zal vervolgens ingaan op het werk(en) van

deze Raad en aangeven wat de rol van een organisatie als Andante daarin kan zijn. In kleine discussiegroepen krijgen de deelnemers alle gelegenheid om aan de hand van vragen en *casus* hun ideeën over democratie en hun ervaringen met de werking daarvan – óók binnen de eigen organisaties – aan elkaar te toetsen. Wie weet komen er uit die brainstormsessies concrete ideeën, bijvoorbeeld hoe de organisaties hun rijke reservoir aan krachten en talenten kunnen samenballen om als Andante succesvol te opereren op Europees niveau. In dat geval kunnen de organisatoren dik tevreden zijn. Rondom de officiële sessies zijn er tal van andere activiteiten. Voor de vroegkomers is er op donderdag een bezoek aan de Raad van Europa, op vrijdagmiddag een boottocht naar 'la petite France', het oude deel van Straatsburg, met onder meer bezoek aan de prach-

tige kathedraal gevolgd door een diner in een typisch Elzasser restaurant, en op zaterdagavond het inmiddels traditionele 'internationaal buffet'. Naast het werk in de werkgroepen en de plenaire sessies geven deze programmaonderdelen volop gelegenheid tot netwerken.

Marie-Louise van Wijk-van de Ven, voorzitter Andante

Meer informatie: andante@planet.nl en www.andante-europa.net.

Correspondentie van de Unie NKV

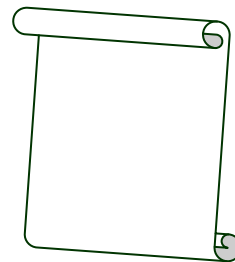
De Unie NKV schreef op 29 januari een brief naar Mgr Eijk met de tekst:

'Tot onze ontsteltenis lasen wij in de krant dat mevrouw Nelly Stienstra de toegang tot de St. Catharina kathedraal van het bisdom Utrecht is ontzegd en dat ze haar vrijwilligersstaken heeft moeten beëindigen. Ongeacht wat uw beweegredenen daarvoor zijn, spreek ik namens de Unie NKV (koepelorganisatie van 30.000 leden) onze grote ongerustheid uit over de impact van uw beslissing op het grote vrijwilligerscorps dat in onze parochiekerken de katholieke geloofsbeleving door middel van hun inzet uitdraagt. De Kerk wordt gedragen door een enorm aantal vrijwilligers.

Zonder de inzet van deze mannen en vrouwen zou er geen Kerk meer in Nederland bestaan. Het schaadt ook ons christelijk gedachtegoed wat uitgaat van liefde, vergeving, naastenliefde, respect en begrip voor elkaar. Dat houdt niet in dat verschil van mening in een dialoog niet tot een compromis zou kunnen leiden. Wij betreuren de gang van zaken zeer en vragen u met klem de menselijke maat niet uit het oog te verliezen.'

In zijn antwoord schreef Mgr Eijk dat we berichten eerst moeten verifiëren:

'Betrokken vrijwilliger is namelijk de toegang tot de kathedraal in Utrecht niet ontzegd. Wel klopt het dat zij haar vrijwilligersstaken (sic) heeft moeten neerleggen. Ik ben mij bewust van de zwaarte van de genomen maatregel. U mag erop vertrouwen dat ik mijn besluit hiertoe na rijp beraad en weloverwogen heb genomen. Voor een zorgvuldige beoordeling van deze maatregel is het nodig een volledig beeld te hebben van de gronden waarop die is gebaseerd. Ik hoop dat u begrijpt dat het hier een aangelegenheid betreft waarover ik, omwille van de zorgvuldigheid, met u niet in correspondentie of gesprek kan treden.'

Aanwezig in de samenleving

Een brug tussen mensen slaan, dat is het doel van Stichting Present. Present is een organisatie die vrijwilligers inzet voor maatschappelijke projecten.

Het kenmerk van Present is dat de stichting begint bij het aanbod: een groep mensen die iets voor een ander wil doen. Deze groepen zijn vaak kerkelijke of kerkelijk geïnspireerde groepen, maar dat is niet noodzakelijk. Present kijkt wat de groep mensen zou willen en kunnen doen en zoekt daar een project bij. Eind jaren negentig vroegen mensen uit een plaatselijke kerk zich af: 'Wat kunnen we bieden aan mensen in de eigen stad?' In 2000 bezocht een aantal van hen in Londen een seminar van een Engelse organisatie die mensen oproept om te delen vanuit wat ze ontvangen hebben. *The Besom* zet

projecten op voor individuen en groepen samen met het maatschappelijk werk. Ze biedt ook de mogelijkheid om geld en spullen beschikbaar te stellen voor een ander.

Na deze kennismaking ontstond het idee om in Nederland iets soortgelijks te starten. In Zwolle is zo in 2003 Stichting Present opgericht. De formule is ontwikkeld in samenwerking met professionele hulpverleners, maatschappelijke organisaties, bedrijven, kerken, gemeentelijke overheid, politiek en woningcorporaties.

Stichting Present wil graag haar activiteiten uitbreiden. Vrouwenorganisaties die eens op een andere manier concreet iets willen doen, kunnen zo in contact komen met jonge vrijwilligers in de samenleving.

Uitgangspunten

- * Present begint pas in een (burgerlijke) gemeente als er meer dan één kerk bij betrokken is.
- * Present werkt alleen met groepen en organisaties. Als er geen groep is, wordt er een groep gemaakt.
- * Er wordt niet geëvangeliëerd.
- * Meestal zijn projecten eenmalig.
- * Op de eerste bijeenkomst worden duidelijke afspraken gemaakt met degene die hulp ontvangt, met de organisatie die het 'project' heeft aangemeld en met de groep die komt helpen.

Als uw organisatie met Present wil samenwerken, ontvangt de Unie NKV graag een verslagje daarvan om te publiceren in de Nieuwsbrief.

Website: www.stichtingpresent.nl

KVG Limburg als maatschappelijke organisatie

Op 23 februari hield het Katholiek Vrouwengilde Limburg haar Raad van Afgevaardigden. De jaarrede van voorzitter Wilma van der Poel ging over de vraag waarom het Katholiek Vrouwen Gilde Limburg een 'maatschappelijke organisatie' wil zijn:

'Een belangrijke rol in het ontstaan van vrouwenverenigingen heeft de priester Alphons Ariens gespeeld. Hij werd geboren in 1860 te Utrecht en groeide op in een gezin dat open stond voor de noden van anderen. Hij werd in 1886 kapelaan in Enschede, in die tijd door de opkomende textiel-industrie een plaats waar de overgang van het leven en werken van mensen op het platteland naar het leven en werken in de stad en de fabrieken op grootschalige wijze voorkwam. Hij zag de slechte levens- en werkomstandigheden van de arbeiders, mannen en vrouwen, en was hierdoor ernstig geraakt. Hij pleitte voor verbetering van die omstandigheden. Ariens inspireert in zijn vele lezingen tot de oprichting van vrouwenverenigingen: 'Alleen een bond, geleid en bestuurd door vrouwen zelf, laat tot volle ontwikkeling komen de toewijding, scherpzinnigheid en tact, die de vrouw van nature eigen zijn.' Hoewel geen voorvechter van werkende vrouwen in de industrie is Ariens zeer uitgesproken voorstander van gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen, waarbij vrouwen volgens hem het best tot hun recht komen indien ze op hun eigen terrein zelfstandig kunnen werken. Hij is ook een uitgesproken voorstander van het vrouwenkiesrecht. Hij wordt gevraagd mee te doen aan de voorbereiding van

de Nederlandse Katholieke vrouwenbeweging. In 1912 wordt de eerste R-K. Vrouwenbond opgericht.

De Nederlandse vrouw van nu staat voor een dilemma; ze wil graag werken maar twijfelt over het aantal uren en het maken van carrière. Ze volgt onderwijs en werkt daarna gemiddeld 24 uur per week. Daarmee is haar arbeidsparticipatie een van de laagste van Europa.

Een aantal factoren waardoor vrouwen voor dit dilemma staan:

* De huidige regelgeving betreffende de financiële positie van mannen en vrouwen bepaalt dat vrouwen geboren na 1950, zelf voor hun inkomen en pensioen dienen te zorgen.

* Onze maatschappij heeft de komende jaren dringend behoefte aan arbeidskrachten, met name in de zorg. Reden hiervoor is de toenemende vergrijzing. Er komen in absolute getallen steeds meer ouderen die niet meer werken maar wel veel zorg nodig hebben. Dit komt door de babyboom van de jaren 1945-1950. De mensen die toen geboren werden, gaan de komende jaren met pensioen en hebben langzamerhand zelf steeds meer zorg nodig. Bovendien leven ze gemiddeld steeds langer door de verbetering van de medische zorg en het toegenomen algemene welvaartsniveau.

* De Nederlandse vrouw wil kinderen krijgen, al is het op een steeds latere leeftijd. Dit laatste brengt nieuwe problemen met zich mee omdat de kans op zwangerschap op oudere leeftijd sterk afneemt. Daarbij twijfelt de Nederlandse vrouw tussen zelf voor de kinderen zorgen of er anderen voor laten zorgen. Naast de zorg voor

haar kinderen vragen ook haar ouders, zoals hierboven aangegeven, steeds meer haar zorg. Hiermee wil ik aangeven dat er zowel vroeger, in de tijd van Alphons Ariens, als nu keuzes gemaakt moeten worden die voor vrouwen van grote betekenis zijn. Omdat wij als Katholiek Vrouwengilde, met meer dan 3.000 leden hier in Limburg, over die keuzes mee willen praten, is het zo belangrijk dat we een erkende Maatschappelijke Organisatie zijn en blijven. In de praktijk betekent dit dat we onze contacten met de provincie intensief onderhouden en samen met andere vrouwenorganisaties onze mening blijven geven over de onderwerpen die ons na aan het hart liggen. En dat we met behoud van onze eigen identiteit en bevoegdheid en ter ontwikkeling van onze leden, ons inspannen om de speerpunten van de Limburgse politiek in onze vereniging uit te dragen.'

Wilma van der Poel, voorzitter KVG Limburg

Op de Raad van Afgevaardigden is gesteld dat KVG Limburg graag meedenkt over de keuzes die door en voor vrouwen van nu worden gemaakt. Speerpunten voor haar eigen organisatie zijn: gezondheid, ruimtelijke ordening (inrichting van de leefomgeving), de band tussen de generaties (KVG als open organisatie), sociale cohesie ('over je grens'). Ook zal gewerkt worden aan een jaarplanning voor alle afdelingen, met het oog op onderlinge afstemming en afstemming op het subsidiebeleid van gemeentes en de provincie.

Wetenswaardig

Vanuit het Graalhuis in Utrecht (Nieuwegracht 51) worden altijd aantrekkelijke zencursussen, filmgesprekken en pelgrimstochten georganiseerd. Het Graalhuis

is bereikbaar op dinsdag, tel. (030) 2 333 640 en degraal@planet.nl. Alle activiteiten staan op www.degraalbeweging.nl. We lichten er twee activiteiten uit:

Klimaatop, ecologie en spiritualiteit (onder voorbehoud)

In december 2009 heeft Annelies Henstra de klimaatop in Kopenhagen bijgewoond. Het programma van deze middag wordt later bekendgemaakt.

Informatie: www.waarde.nl.
Begeleiding: Annelies Henstra en Ine van Emmerik.
Plaats en tijd: Graalhuis Utrecht, zaterdagmiddag 17 april.
Aanmelden: vóór 12 april.

Pinksteren

Stadswandeling, uitwisseling, viering en *potluck* maaltijd.
Plaats en tijd: Graalhuis, maandag 24 mei, 15.00-19.00u
Aanmelden: vóór maandag 17 mei.

Bestuursdag Werkverband Religieuzen voor Gerechtigheid en Vrede

Op deze dag spreken Elma van den Nouland en Ivonne van de Kar (SRTV) over mensenhandel en over de mogelijkheden en grenzen van de strijd ertegen door religieuzen.

Tijd: 20 april 2010, 10.00-16.00u.
Plaats: Mariënborg in Den Bosch.
Informatie: Tel. (0485) 385116 (Zr. Christa Hijstek) of (033) 4567728 (Zr. Corrie Bartels).

Nederlandse
Vrouwen Raad

Caecilia van Peski zal als VN Vrouwenvertegenwoordiger in oktober 2010 namens de Nederlandse vrouwen de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties te New York toespreken. Drs. C. van Peski is onder andere bestuurlijk verbonden aan de Vredesbeweging IKV Pax Christi. Ze studeerde onderwijs- en cultuurpsychologie aan de Universiteit van Tilburg en International Development Studies aan het *Centre for International Development Issues* van de Radboud Universiteit Nijmegen. Ze wordt regelmatig ingezet bij verkiezingen in het buitenland, met name in de Balkan, Kaukasus en Centraal-Azië. Ze weet uit eigen ervaring hoe belangrijk resolutie 1325 is voor vrouwen. Caecilia van Peski wil de komende periode met zo veel mogelijk vrouwen in gesprek komen en hun mening

betrekken in de voorbereiding van haar statement, opdat zij de stem van de Nederlandse vrouwen laat weerklinken.

2010 staat in het teken van 'Beijing+15'; vijftien jaar na de Wereldvrouwenconferentie in Beijing (1995). Ook is het tien jaar geleden dat de VN Veiligheidsraad Resolutie 1325 aannam. 2010 is bovendien uitgeroepen tot 'jaar voor de toenadering tussen verschillende culturen'.
www.nederlandsevrouwenraad.nl/vrouwenvertegenwoordiger.

Afrika opent je hart

Tijdens de Week van de Nederlandse Missionaris (13 t/m 24 mei, Hemelvaart tot Pinksteren) wordt in vele kerken gecollecteerd voor werk en persoonlijk welzijn van Nederlandse missionarissen en missionaire werk(st)ers. De campagne van 2010 vraagt aandacht voor het werk in Afrika.

De Inspiratiedag opent de campagne met lezing en workshops. **Mariëlle Beusmans** vertelt over haar organisatie die trainingen geeft om de vrede in Kenia te bevorderen.

Tijd en plaats: 16 april, 12.00-16.30u, Nicolaïkerk te Utrecht.

Aanmelden:

www.weeknederlandsemissionaris.nl.

Stilteactie tegen armoede

Armoede is nog steeds een schande, er klopt geen barst van. Alles is nu ongeveer wel gezegd, maar helpen doet het maar weinig. Hoe houd je het gevecht vol? Een andere actie, van stilte, van ingehouden woede zonder nog meer woorden is nodig. Bij de stilteactie tegen armoede wordt zwiingend om de gebouwen heengelopen. Er wordt een kring gevormd bij de twee ingangen van de Tweede Kamer. Meedoen?

Door iets wits te dragen laten we zien dat we verbonden zijn.

Reiskosten worden eventueel vergoed. U kunt ons steunen met een donatie op giro 2815885 van Stichting Mara Rotterdam (o.v.v. stilteactie).

Tijd en plaats: derde dinsdag van de maand, 13.00u, Plein in Den Haag.

Contact: tel: (078) 631 7861 (Madeline Andringa), wezijnhetzat@hotmail.com en www.armekant-eva.nl.

Gezongen monument

In januari was de première van het programma 'pro sinceritate corporali et spirituali' van de *Schola Cantorum Karolus Magnus*. Het wordt gepresenteerd als een gezongen monument waarin geweld tegen vrouwen herdacht wordt. Bijzonder is dat aangesloten wordt bij een boek van antropologe Margaret Visser, *Geometrie van de liefde*. Volgens Visser zijn de maagdmartelaresses uit het vroege christendom, zoals de heilige Agnes, meisjes die verkracht zijn (het bordeel lag naast het circus). Ze werden uitgeroepen tot maagden en zo werd het geweld ontkend.

Het ritueel bevat een litanie en twee passages over Agnes uit het traktaat van Ambrosius. Eigentijdse getuigenissen worden afgewisseld met gregoriaanse gezangen.

Informatie: tel. (024) 360 7481, j.timmermans@upcmail.nl of www.karolus-magnus.nl. Zie ook www.ru.nl/soeterbeeckprogramma/terugblik. Doorklikken op 'Gezongen monument' (27 januari).

Gezegende liefde

Deze bundel 'voor wie niet kan huwen voor de Kerk, maar wel Gods zegen vraagt' van het Belgische Catechesehuis is een gebedsviering voor gelovigen of zoekenden die zin en diepte willen geven aan hun relatie. *Gezegende liefde* kost € 7 en is verkrijgbaar via www.catechesehuis.be.